

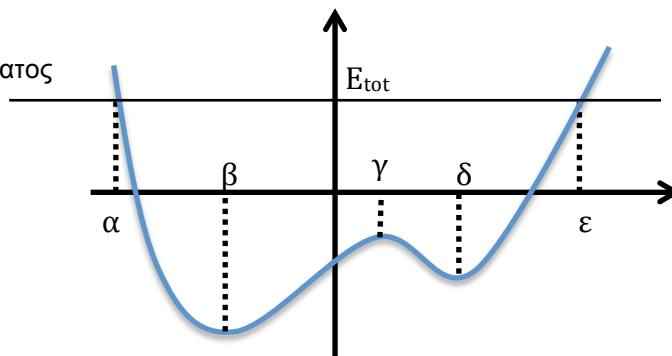
Κλασική Μηχανική Εξέταση Ιούνιος 2016

ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: Η διάρκεια της εξέτασης είναι **3 ώρες**. Τα θέματα θα τα παραδώσετε μαζί με το γραπτό σας. Όταν παραδώσετε το γραπτό σας πρέπει να δείξετε και την ταυτότητά σας.
ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

Θέμα 1^ο (2.5 μονάδες):

α) [0.5] Υλικό σημείο εκτελεί μονοδιάστατη κίνηση. Το παρακάτω διάγραμμα δείχνει την δυναμική του ενέργεια $U(x)$. Η οριζόντια γραμμή δείχνει την ολική ενέργεια του υλικού σημείου E_{tot} .

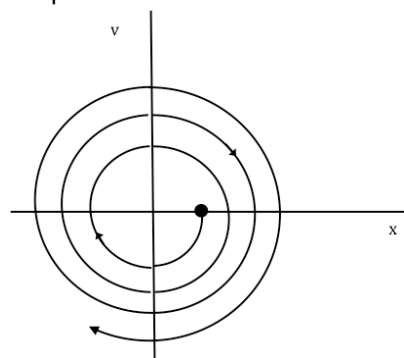
- 1) Σε ποιο(α) σημείο(α) είναι η ταχύτητα του σώματος ελάχιστη;
- 2) Ποιο(α) σημείο(α) είναι σημείο(α) ισορροπίας;
- 3) Ποιο(α) σημείο(α) είναι σημείο(α) ευσταθούς ισορροπίας;

β) [0.5] Ποιο(α) από τα παρακάτω είναι σωστό(α) για μία διατηρητική δύναμη $\vec{F}(\vec{r})$ και το δυναμικό της $U(\vec{r})$.

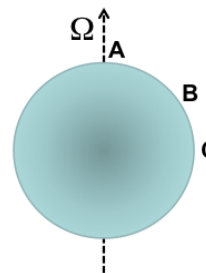
- 1) $\vec{F}(\vec{r}) = -\nabla U(\vec{r})$
- 2) Το επικαμπύλιο ολοκλήρωμα $\oint U(\vec{r}) d\vec{r} = 0$
- 3) Το επικαμπύλιο ολοκλήρωμα $\oint \vec{F}(\vec{r}) d\vec{r} = 0$
- 4) $\nabla \vec{F}(\vec{r}) = 0$
- 5) $\nabla \times \vec{F}(\vec{r}) = 0$
- 6) $\nabla U(\vec{r}) = 0$
- 7) $\nabla \times U(\vec{r}) = 0$
- 8) $U(\vec{r}) = \text{σταθερό}$

γ) [0.5] Σε τι είδους κίνηση αντιστοιχεί το διάγραμμα φάσης του σχήματος;

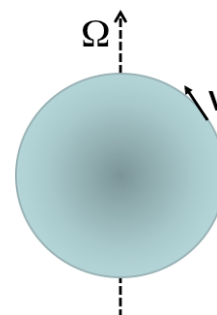
δ) [0.5] Πού είναι μέγιστο το βάρος που μετράς ανεβαίνοντας σε μια ζυγαριά;

- 1) Στο A
- 2) Στο B
- 3) Στο C
- 4) Είναι και στα τρία σημεία το ίδιο

ε) [0.5] Κανόνι σε γεωγραφικό πλάτος 45° βόρεια πυροβολεί με στόχο τον βόριο πόλο. Η δύναμη Coriolis δείχνει προς:

- 1) Βορά
- 2) Νότο
- 3) Ανατολή (μέσα στην σελίδα)
- 4) Δύση (έξω από την σελίδα)

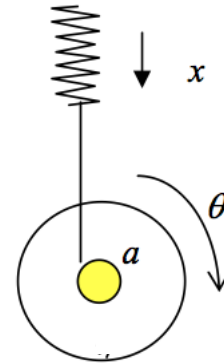
Θέμα 2° (2.5 μονάδες):

Πάνω στην επιφάνεια λείου τραπέζιου βρίσκεται σώμα μάζας m που είναι κολλημένο σε αβαρές ελατήριο σταθεράς k και φυσικού μήκους r_0 . Η άλλη άκρη του ελατηρίου είναι στερεωμένη σε σταθερό σημείο O του τραπέζιου και μπορεί να περιστρέφεται ελεύθερα γύρω από αυτό.

- α) Να γράψετε την Λαγκραντζιανή σε πολικές συντεταγμένες (r, φ) και να βρείτε τις διατηρήσιμες ποσότητες. (0.5)
- β) Να δείξετε ότι η ενέργεια του συστήματος μπορεί να γραφεί ως το άθροισμα δύο όρων ο ένας εκ των οποίων είναι το υποθετικό δυναμικό $V_{\text{eff}}(r)$ και να το σχεδιάσετε. (0.5)
- γ) Υπολογίστε την ακτίνα της κυκλικής τροχιάς που μπορεί να κάνει το σώμα και να την σχεδιάσετε στο διάγραμμα του (β). (0.5)
- δ) Ποια είναι η ενέργεια που αντιστοιχεί σε κυκλική κίνηση; (0.5)
- ε) Ποια η συχνότητα των μικρών ακτινικών ταλαντώσεων αν διαταράξουμε ελαφρά την κυκλική τροχιά του σώματος; (0.5)

Θέμα 3° (2.5 μονάδες):

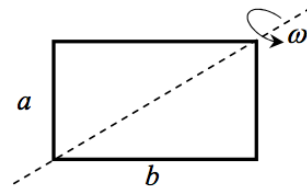
Ένα yo-yo μάζας m ξετυλίγεται προς τα κάτω λόγω βαρύτητας. Το άκρο του νήματος του είναι συνδεδεμένο με ένα ελατήριο αμεληταίας μάζας και σταθεράς k . Η ακτίνα του εσωτερικού κυλίνδρου του yo-yo είναι a και x είναι η έκταση του ελατηρίου από το φυσικό του μήκος. Η ροπή αδράνειας του yo-yo γύρω από τον άξονά του είναι I .

- α) Γράψτε την Λαγκραντζιανή και τις εξισώσεις κίνησης του yo-yo για γενικευμένες συντεταγμένες τα x και θ (βλέπε σχήμα). (1.5)
- β) Βρείτε την συχνότητα των ταλαντώσεων του ελατηρίου όσο το yo-yo ξετυλίγεται. (0.5)
- γ) Λύστε την διαφορική εξίσωση για το x που βρήκατε στο (β) στο όριο ($ma^2 \ll I$) και αρχικές συνθήκες $x(0)=0, v_x(0)=0$. (0.5)

Θέμα 4° (2.5 μονάδες):

Ομογενής πόρτα μάζας m , ύψους a , πλάτους b ($b > a$) και αμεληταίου πάχους, περιστρέφεται με σταθερή γωνιακή ταχύτητα ω γύρω από την διαγώνιο όπως φαίνεται στο σχήμα. Αγνοώντας την βαρύτητα βρείτε:

- α) τους κύριους άξονες και της αντίστοιχες ροπές αδράνειας. (1)
- β) το διάνυσμα της στροφορμής στο σύστημα του σώματος. (0.5)
- γ) την εξωτερική ροπή που απαιτείται ώστε η πόρτα να περιστρέφεται με αυτόν τον τρόπο. (1)